

Türkiye 2053



turkiye2053.org



# SAĞLIK VE SOSYAL GÜVENLİK



**TASAM**

TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ  
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

[www.tasam.org](http://www.tasam.org)

VİZYON BELGESİ (TASLAK)

Türkiye 2053 | Stratejik Lokomotif Sektörler  
SAĞLIK VE SOSYAL GÜVENLİK

Millet Hafızası ve Devlet Aklının bize bıraktığı miras ve tarihî misyon, İstanbul'un Fethinin 600. yıldönümü olan 2053 yılı için - tıpkı Cumhuriyetin 100. yıldönümü olan 2023 için olduğu gibi - hedefleri bugünden belli bir vizyon oluşturulmasını ve bu hedeflere ulaştıracak stratejilerin belirlenerek, politikaların uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. **Türkiye 2053** Projesi; Fethin 600. yıldönümü olan 2053 yılında Türkiye'nin olması gereken yer ve hedeflerle ilgili kamu üst bürokrasisine, STK'lara ve kamuoyuna yönelik çok boyutlu stratejik özel eğitim ve etkileşim faaliyetleri formatında şekillenen bir çerçeve program olarak tanımlanmaktadır.

**TASAM** tarafından Ülkemizde ilk kez olmak üzere 9 yıldır sürdürülen "Türkiye'nin Stratejik Vizyonu 2023" Projesi'nin yeni aşaması niteliğindeki **Türkiye 2053** Projesi yaklaşımındaki temel fark, katılımcı süreç inşasıdır. Bu süreç, Proje sonunda ortaya çıkacak nitelikli belge ve raporlardan daha önemlidir. **Türkiye 2053** Projesi kapsamında gerçekleştirilecek çok boyutlu etkinliklerde Türkiye'yi "**Güç ve Adalet**" perspektifinde ideallerine taşıyacak vizyon ve hedefler ile bu hedeflere ulaşmada kullanılması gereken stratejiler ve politikalar tartışmaya açılacaktır.

Makro temelde "Yeni Devlet Doğası", "Uluslararası İlişkiler", "Uluslararası Güvenlik", "İç Siyaset", "Ekonomi", "Eğitim Bilim ve Teknoloji", "Kültür" başlıklı 7 ana tema üzerine inşa edilen **Türkiye 2053** projesi kapsamında odaklanılacak öncelikli stratejik lokomotif sektörler; "Tarım, Gıda ve Hayvancılık", "Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayii", "Sosyal Politikalar ve Sivil Toplum", "Mesleki Eğitim, Sanayi ve Yüksek Teknoloji", "Finans, Bankacılık ve Kalkınma", "Enerji ve Nükleer Teknoloji", "Kamu Yönetiminde İnovasyon ve İnsani Kalkınma", "Turizm, Çevre, Şehircilik", "Otomotiv, Lojistik, Ulaşım", ve "Sağlık ve Sosyal Güvenlik" olarak belirlenmiştir. Stratejik lokomotif sektörler içinde "**Sağlık ve Sosyal Güvenlik**" öne çıkanlar arasındadır.

Ülkemizde de Cumhuriyet'ten bu yana sağlık konusunun kapsamı genişlemiş, izleyen siyasi dönemlerde kamusal sağlık politikaları ve sorunları sürekli tartışılan bir temel alan olarak önemini sürekli artırmıştır. Sosyal güvenlik ise; çalışma hayatı ve barışı, iş sağlığı ve güvenliği, sağlık güvencesi, istihdam, yoksulluk, sosyal dışlanmanın önlenmesi, kimsesizlerin topluma kazandırılmaları, alkollü içki, sigara ve uyuşturucu madde kullanımının en aza indirilmesi gibi hususları içeren bir süreçtir. Muhtemel ekonomik ve sosyal risklere karşı önceden gerekli önlemler alınarak vatandaşlara gelir sağlamak üzere oluşturulan ve korunma garantisi sağlayan kamu harcama sistemidir.

Dünyada derinleşen ekonomik kriz ve küreselleşme süreci; çok boyutlu - sofistike rekabet, işsizlik, yoksulluk ve toplumsal dışlanmayı beraberinde getirmekte, etkin bir sosyal güvenlik sisteminin varlığı kaçınılmaz hale gelmektedir. Bütün dünyada sosyal ve ekonomik sorunların şiddetlenmesi nedeniyle sosyal güvenlik sistemlerinin önemi her geçen gün daha da artmaktadır.

Gelişmiş ülkelerde uzayan insan ömrü, azalan doğum oranı, ekonomik büyümenin yavaşlaması, sağlık hizmetlerinde maliyet artışı, kronik hale gelen işsizlik ve yardımlar nedeniyle sosyal güvenlik harcamaları artmakta ve sosyal güvenlik sistemleri ciddi finansman krizi ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de sağlık ve sosyal güvenlik sistemi; nüfus ve finansman konularının yanı sıra kurumsal ve idari yönden de çok ciddi ve karmaşık sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu sorunlara giderek artan sağlık harcamaları da eklenince, sosyal güvenlik sisteminin finansman açıkları, ülkemizin kalkınma sürecinde karşılaştığı en önemli sorunlardan biri haline gelmektedir.

Sosyal güvenlik sisteminde 1990'lı yıllardan itibaren başlayan yeniden yapılandırma süreci iki binli yılların başından itibaren hız kazanmış, finansman sorununa çözüm bulunabilmesi için istihdam teşvik edici politikalar ön plana çıkarılmış, emeklilik sigortalarına ilişkin bazı reformlar gerçekleştirilmiş, emeklilik yaşının yükseltilmesi, prim ödeme süresinin uzatılması ve sağlık harcamalarının kısıtlanması gibi önlemlere ağırlık verilmiştir.

Sosyal güvenlik sisteminin tüm nüfusu kapsayacak hale getirilmesi, emekli ve diğer hak sahiplerine ödenen aylıkların - sisteme sunulan katkıyı temel alan adalet temelinde - güçlendirilmesi, sistemin gelir ve giderleri arasında uygun bir dengenin tesis edilmesi ve bunun sürdürülebilirliğinin sağlanması, sistemin açık ve şeffaf hale getirilmesi, primlerin ödenebilir bir seviyede tutulması, sağlık hizmetlerine erişimin kolay ve nitelikli olması ve yoksullukla mücadele edebilmesi gerekmektedir.

Bu süreçte kamu kurum ve kuruluşları kadar bireyler ve sivil toplum örgütlerine de büyük iş düşmekte, sağlık ve sosyal güvenlik kapsamındaki herkesin, sosyal güvenlik kuruluşlarının devlete değil vatandaşlara ait olduğunun bilincine varması gerekmektedir.

**“Sağlık ve Sosyal Güvenlik 2053** sektörel çalışmalarının amacı; sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde, sağlık ve sosyal güvenlik politikaları konusunda siyasi bir tartışma başlatmak ve ulusal düzeyde gerekli tüm çerçeveler hususunda proaktif etkileşim/öneriler geliştirmektir. 2053 hedefleri açısından, Türkiye'nin bölgesel ve küresel anlamda stratejik gücünü daha da artırarak sürdürülebilir kalkınmayı sağlaması için, sağlık ve sosyal güvenlik sektörü büyük önem arz etmektedir.

**“Sağlık ve Sosyal Güvenik”** sektöründeki takip eden çalışmalarla ulaşılmak istenen; sağlık ve sosyal güvenlik arasında ilişki kurarak bütüncül bir perspektif çizmeye çalışmak ve Türkiye'nin bu alandaki

temel politikalarını etkilemektir. Bilimsel etkinlikler, stratejik raporlar ve yayımlarla gerçekleştirilecek çalışmaların her aşamasına tüm tarafların azami düzeyde katılımı ve etkileşimi hedeflenmektedir.

## Ana Tema

“Sağlık ve Sosyal Güvenlik 2053”

## Alt Temalar

Sağlık Politikaları Kapasite İnşası Vizyon 2053

Herkes İçin Sağlık Vizyonu ve Global Sağlık Diplomasisi

Çok Boyutlu Sağlık Turizmi, Proaktif Alanlar

Biyoekonomi ve Ulusal Biyoekonomi Stratejisi

Sosyal Güvenlik Vizyon 2053

Sosyal Güvenlik ve Sivil Toplum Kurumsal Kapasite

Sağlık Politikaları, İnsan Kaynağı ve Kapasite İnşası

Sağlık ve Sosyal Güvenlik, Tarihi Referans Kurumlar ve Yeni Yorumlar

Sağlık ve Sosyal Güvenliğin Finansmanı Riskler ve Fırsatlar

Sosyal Güvenlik Reformu: Proaktif Öneriler

Taslak belgenin geliştirilmesi için önerilerinizi [tavsiye@turkiye2053.org](mailto:tavsiye@turkiye2053.org) adresine iletebilirsiniz.